

5. Professorernes Enkekasse.

Indtægter.

Beholdning fra 1882	37 Kr. 89 Ø.
Renter af Kapitalformuen for 11 Juni og 11. Decbr. Termin 1883	5590 — " —
— Gehejmeraad Scheels Legat	38 — 74 —
— Universitetsbogtrykker Schultz's Legat	81 — 50 —
Medlemsbidrag	2468 — 29 —
Indskud fra indtraadte Medlemmer	600 — " —
Uddrag af Enkekassens Andel i den rentebærende Legatmasse	400 — " —
	<hr/>
	9216 Kr. 42 Ø.

Udgifter.

Udbetalte Pensioner til 11. Juni 1883 ..	3062 Kr. 50 Ø.
— — 11. Decbr. 1883	3173 — 43 —
Administrationsgebyr til Universitetet ...	174 — 68 —
Kjøb af kgl. Obligationer paa i alt 2,800 Kr.	2767 — 76 —
	<hr/>
	9178 — 37 —
	<hr/>
Beholdning ...	38 Kr. 05 Ø.

Ved Udgangen af 1883 ejede Enkekassen:

Kgl. 4% Obligationer i Statsgjælds Indskrivningsbevis	24200 Kr. » Ø.
Prioritets Obligationer à 5%	22000 — " —
— — à 4 $\frac{1}{2}$ %	80000 — " —
Andel i den for Legater og Fonds fælles Obligationsmasse à 4%	450 — " —
	<hr/>
	126650 Kr. » Ø.

D Embeds- og Personalforhold paa det administrative Omraade.

Ved kgl. Resol. 17. Marts 1884 entledigedes efter Ansøgning Kvæstor ved Universitetet, Justitsraad L. V. Gede fra Udgangen af Juni Maaned s. A. at regne, saaledes at han fra samme Tidspunkt udnævntes til virkelig Etatsraad. Ved hans Fratræden udtalte Konsistorium i Skrivelse af 30. Juni sin Tak til ham for den Virksomhed, han i et Tidsrum af 38 Aar havde udfoldet i Universitetets Tjeneste.

Til Kvæstor udnævntes fra samme Tidspunkt at regne ved kgl. Resol. af s. D. Bogholder i Universitetskvæsturen Thorvald Frants Alfred Hørring. Ved under 18. Marts at meddele Konsistorium Underretning herom anmodede Ministeriet det om at træffe fornøden Foranstaltning til Besættelsen af det ledige Bogholderembede. I Skrivelse af 1. April udtalte Konsistorium, at det til dette Øjemed ikke havde anset det for nødvendigt at foranstalte en offentlig Bekjendtgørelse om Vakancen, eftersom der inden for den Kreds af Mænd, paa hvilken ved Embedets Besættelse Blikket fortrinsvis naturligt maatte rettes, fandtes fuldt kvalificerede Ansøgere. Idet det da havde draget Omsorg for, at alle i Universitetet eller Universitetskvæsturens Administration fungerende Embeds- eller Bestillingsmænd, som maatte attraa at komme i Betragtning, fik Lejlighed til at

fremkomme med deres Ansøgninger, og idet det bemærkede, at det troede at kunne bortse fra den under Forudsætning af et større Antal Ansøgere naturlige, men ved denne Lejlighed mindre passende Regel, hvorefter Konsistorium har at bringe tre Ansøgere i Forslag, udtalte det sig om hver enkelt af de derefter indkomne Ansøgninger. Efter Konsistoriums Indstilling blev derefter ved kgl. Resol. 9. April 1884 Assistent i 1. Revisionsdepartement og Fuldmægtig ved Konsistorium Cand. jur. Alfred Valdemar Holck udnævnt til Bogholder for samtlige de under Kjøbenhavns Universitets Kvæstur bestyrede offentlige Stiftelsers Midler.

Under 3. Maj 1884 udnævnte Konsistorium Fuldmægtig i Universitetskvæsturen Martinus Clausen til Fuldmægtig ved Konsistorium fra d. 1. Juli s. A. at regne

Ved Ministeriets Skrivelse af 12. Januar 1884 tilstodes der paa forventet Tillægsbevilling, i Anledning af udført Extraarbejde under Kassekontrolør Lunds Sygdoms Forfald fra Decbr. 1882 — Maj 1883, Fuldmægtig Clausen 600 Kr., Assistent Jansen 270 Kr., Skriver Dettmer 68 Kr. 33 Øre samt for Extraskriveri 61 Kr. 67 Øre, tilsammen 1000 Kr., at udrede med $\frac{1}{3}$ af Universitetets, $\frac{1}{3}$ af Kommunitetets og $\frac{1}{3}$ af Sorø Akademis ekstraordinære Udgiftskonti for 1883—84. Godkjendelse af Udbetalingen af disse Honorarer blev givet ved Tillægsbevillingsloven for det nævnte Finansaar inden Linien.

— Ved Adg 30. Avg. 1881 bleve de to almindelige Forberedelses Examina af lavere og højere Grad sammensmeltede til en enkelt almindelig Forberedelses Examen. Da denne er Universitetet uvedkommende, ere Universitetets Pedeller ikke i Embeds Medfør dermed beskæftigede, og de have derved mistet en Sportel-indtægt, som for dem var forbundet med de ældre Examina. Dette Tab, som noget forringedes derved, at der af Examenskommissionen var overdraget dem Arbejde ved den nye Examen, opgjorde de til 180 $\frac{1}{2}$ Kr. aarlig for hver; i Skrivelse af 28. Febr. 1884 androge de Konsistorium om dets Medvirkning til at erholde Erstatning herfor.

Efter herover at have indhentet en Erklæring fra Universitetets Kvæstor, tilskrev Konsistorium under 31. Marts Ministeriet, at det ansaa det for billigt, at Pedellerne erholdt Erstatning for det Tab i Indtægt, der saaledes var paafort dem, men at det tillige fandt det betænkeligt allerede nu at søge fastsat et fast aarligt Vederlag herfor, førend en længere Tids Erfaring var vundet. Konsistorium indstillede derfor, at der inden Linien i Forslaget til Tillægsbevilling for 1884—85 i Udgifterne ved den almindelige Forberedelses Examen (Finanslovens § 21 III. D. a.) inddroges en Erstatning til Pedellerne for bortfaldne Sportler ved den nævnte Examen i 1883—84 til et Beløb af 180 Kr. for hver eller i alt 360 Kr. Bevillingen blev imidlertid ikke givet

— Efter Indstilling af Konsistorium har Ministeriet under 9. Juni 1884 bifaldet, at der af Universitetets Konto for ekstraordinære Udgifter for 1883—84 tilstodes Universitetsportner Jensen et Gratiale af 100 Kr. til Dækning af Udgifter i Anledning af en Sygdom, som han havde paadraget sig under Udførelsen af sin Embedsgjerning

Af samme Konto udbetaltes i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 15. Febr. 1884 til Arbejdsmand N. Olsen, der i en Del Aar havde arbejdet ved Universitetet,

og som ved et Fald i Universitetsbygningen var kommet saa alvorlig til Skade, at han for længere Tid havde mistet sin Arbejdsforlighed, en Sygehjælp af 40 Kr.

I Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om Understøttelse til en ved Universitetet ansat, paa Grund af Svagelighed afskediget Bestillingsmand udtalte Konsistorium sig i Skrivelse til Ministeriet af 12. Septbr. 1883 paa følgende Maade.

De ikke pensionsberettigede Bestillingsmænd have fra gammel Tid haft Adgang til efter deres Afsked at nyde Understøttelse af Universitetets Midler, hvilken Adgang ogsaa har været aabnet for deres Enker. Ved Normalreglementerne af 25. Novbr. 1836 og 13. Novbr. 1844 er dette blevet fastnet derved, at der under Universitetets Budget blev afsat en særlig Udgiftspost »Til Understøttelser, som Vi allernaadigst bemyndige Direktionen til at bevilge Universitetets Betjente, der ikke have Adgang til Pension af den almindelige Pensionskasse«, hvilket efter Grundloven er blevet udtrykt i de aarlige Finanslove som »Understøttelser til saadanne Universitetsbetjente, som ej have Adgang til Pension af Universitetet, for saa vidt dette er traadt i den almindelige Pensionskasses Sted«. I Henhold hertil har der været tilstaaet disse Universitetsbetjente ved deres Afsked en Understøttelse, i det væsentlige beregnet efter de ved Pensionsloven fastsatte Regler, ligesom der ogsaa har været tilstaaet Bestillingsmændenes Enker en Understøttelse, i det væsentlige beregnet efter samme Maalestok. Dette har været fastholdt som en Regel, fra hvilken der ikke vides at være gjort nogen Undtagelse. Konsistorium indser ikke, at den Bestillingsmændene paalagte Forpligtelse til at lide Lønningsafdrag for derved af skaffe sig selv og deres eventuelle Enker et Bidrag til Forsørgelse efter Afgang har kunnet eller skullet berøve dem den ved den overleverede Ordning hjemlede Adgang til Understøttelse. Ellers vilde Loven, der hjemler Paalæget om Lønningsafdrag, have medført lige saa sorgelige som overraskende Virkninger for Universitetets Bestillingsmænd, medens den naturlige, med Grundsætningen om erhve vede Rettigheders Fredhellighed stemmende Opfattelse af Lovens Betydning dog kun kan være den, at Bestillingsmændenes Kaar bedredes derved, idet de nu, foruden den tidligere hjemlede Adgang til Understøttelse efter Agangen, tillige nød en ved egne Midlers Indskud erhvervet aarlig Indtægt.

— Portner ved Universitetet Klemmen Jensen og Bud ved Universitetskvæsturen Ole Willumsen ere under 25. Febr. 1884 benaadede med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

— Som i Aarb. f. 1876—77 S. 269 meddelt, tillod Konsistorium under 24. Maj 1877, at Enken efter den den 2. s. M. afdøde Portner paa Boreks Kollegium Pedersen indtil videre maatte overtage Portnerforretningerne. Efter at hun i Oktbr. 1883 havde ønsket at fratræde sin Virksomhed, udnævnte Konsistorium under 2. Novbr s. A. Detailhandler P. Hemmingsen til Portner, med 3 Maaneders Opsigelsesret fra begge Sider. Under 5. Marts 1884 udfærdigede Konsistorium for denne følgende Reglement:

1. Portneren forpligter sig til: a) at holde Kollegiet, dets Gange og Trapper, Sal og Læseværelse rene og ordentlige, at feje Gaard og Gade, samt holde Lokummerne i ren og tilgængelig Stand; b) at holde Alumnernes Værelser rene og ordentlige, saaledes at disse daglig fejes og istandgjøres, hvorunder indbefattes, at Sengene redes og at Vindueskarne renses, Reoler og andre Møbler omhyggelig

aftørres; c) en Gang om Maaneden at skure Gulvene, afvaske Vinduernes Træværk, polere Ruderne samt grundig aftørre Reolerne, og 2 Gange om Aaret at foretage en Hovedrengjøring, hvorved alt Træværk bliver afsæbet og om Sommeren Sengklæderne udluftede; d) at holde Alumnernes Thetøj og øvrige Inventarium i tilbørlig Stand, at rense Lamperne og hælde paa dem; e) at levere varmt Vand om Morgenen Kl. 6—8 om Sommeren, 7—9 om Vinteren, om Aftenen Kl. 6¹/₂—8¹/₂; f) at føre Tilsyn med Brændekjælderens og levere Ild til Kakkellovne 2 Gange om Dagen; g) at tænde og slukke Gassen om Morgenen og Aftenen paa Gangene og paa Læsestuen, til de bestemte Tider at aabne og lukke Kollegiets Gadedør, samt om Morgenen vække Beboerne, hvis det ønskes; h) at føre Tilsyn med, at ingen uvedkommende Personer opholde sig paa Kollegiets Gange og Trapper eller i dets Gaard og Have

2. Hvad der med Hensyn til Alumnernes Opvartning ikke er optaget i ovenstaaende Reglement, som Støvlernes Pudsning, Brændsels Opbæring, Klæders Bankning og Børstning, Byærinder o. s. v. paahviler ikke Portneren som Portner, men er indtil videre ordnet ved privat Overenskomst. I Sygdomstilfælde paaregnes dog den nødvendige extraordinære Hjælp og Opvartning. Naar Kollegiets Karl er syg, maa Portneren fungere som Karl, dog ikke mere end 2 Dage.

3. Portneren maa ikke paatage sig nogen Bestilling, der kræver Ophold uden for Kollegiet, uden Efori Samtykke.

4. Portneren er ansat halvaarsvis med Opsigelse paa begge Sider et Fjerdingaar før de almindelige Skiftetider (1. Maj og 1. Novbr.)

5. Foruden fri Bolig nyder Portneren af Kollegiet: a) en halvaarlig Løn af 80 Kr., der i de senere Aar har været forøget med et halvaarligt Dyrtidstillæg af 24 Kr., som dog hvert Aar maa bevilges af Konsistorium og altsaa ikke er en Ret for Portneren; b) Andel i hver af Aarets Terminer i Distributsen, 16 Kr. hver Gang; c) for Opvartning af Alumnerne, af hvis Stipendium dette Beløb indeholdes, maanedlig 32 Kr.; d) i Brændselshjælp 6 Kr. maanedlig i de 6 Sommermaaneder (Maj—Oktbr.) og 10 Kr. maanedlig i de 6 andre Maaneder (Novbr.—April), hvilke maanedlig forudbetales af Eforus.

Efter at Portner ved Elers Kollegium Frederiksen havde ønsket at fratræde Stillingen d. 1. Decbr. 1883, udnævnte Konsistorium under 23. Novbr. Kontorbud ved Industriforeningen Anders Jensen til Portner, med 3 Maaneders Opsigelsesret fra begge Sider. Under s. D. udfærdigede Konsistorium for ham følgende Instrux:

§ 1. Det paaligger Portneren at have Tilsyn med Kollegiets Bygning, Gaard og Port samt med Bygningsinventariet og Brandredskaberne. Angaaende Mangler eller Uordner har han at henvende sig til Kollegiets Inspektør.

§ 2. Af Rengjøring paaligger ham: en Gang aarlig at rengjøre Loft og Brændekjælder; to Gange aarlig, i April og Oktober, at foretage almindelig Rengjøring i alle Værelserne og Badehuset, Vaskning af Gulve, Døre og Vinduer, Afsæbning af alt Træværk m. m. og Pudsning af Kakkellovne; en Gang maanedlig i de øvrige 10 Maaneder at vaske Gulvene i Værelserne og i Badehuset, saa vel det faste som Tømmegulvet, samt banke de polstrede Møbler; en Gang maanedlig at vaske Gangene og Trapperne; to Gange om Maaneden at polere Vinduerne, ogsaa i Badehuset; en Gang ugentlig at banke Gulvtæpperne; hver Onsdag at rengjøre, hver Lørdag at vaske Lokummerne; hver Onsdag og Lørdag at feje Gange, Trapper, Port og Gaard; daglig at rede Kollegiets 23 Senge, omhyggelig at rengjøre alle Værelserne, at feje med paastrøet fugtigt Sand, at afstøve, at fylde og rengjøre Lamperne, at gjøre Vandtojet rent, hente friskt Vand og slaa Natpotterne ud hver Morgen inden Kl. 8 samt ved den daglige Rengjøring at slaa Vandet ud og hente friskt Vand.

§ 3. I samtlige Kollegiets Kakkellovne, Badehuset iberegnet, besorges lagt i om Morgenen til opgiven Tid og til andre Tider indtil Kl. 9 Aften, naar det ønskes.

§ 4. Porten kan forlanges aabnet i Vinter-Halvaaret (Oktbr.—Marts) Kl. 6,

i Sommer-Halvaaret (April—Septbr.) Kl. 5 om Morgenen. Gasblussene i Porten, paa 2den Sal og i Læsestuen holdes tændte fra Mørkningen indtil Kl. 11.

§ 5. Uden for Kollegiet, saa vel til Kannikestræde som til Skindergade, paaligger det Portneren under eget Ansvar at holde Gade, Fortov og Rendestene i anordningsmæssig Stand med Fejning og Ophugning af Is.

§ 6. Han er forpligtet til at levere enhver af Kollegiets Beboere hver Morgen om Sommeren fra Kl. 5¹/₂—8, om Vinteren fra Kl. 6¹/₂—9 og hver Aften fra Kl. 6¹/₂—9 kogende Vand med Gløder til Fyrfad og Maskine; at koge Æg om Formiddagen indtil Kl. 12 og om Aftenen fra Kl. 6¹/₂—9; end videre skal han være villig til inden for de sidst nævnte Tidsrum for en forud aftalt Betaling at levere Kaffe og besørge anden nem Tilberedning (f. Ex. spejle Æg, koge Mælk); han er forpligtet til 2 Gange om Dagen at besørge Rengjøring af Glas, Porcellæn, Knive og Gafler m. m.; at besørge for Kollegiets Beboere, hvad disse behøve af daglige Fornødenheder fra Bager, Spækhøker, Urtekrammer og Ølhandler. forudsat, at dette betales enten strax eller efter ugentlige Regninger; i sidste Tilfælde har Portneren Ret til at nægte at gjøre videre Udlæg, naar en Regning ikke betales strax. Tillige maa Portneren være villig til at bestille Brændsel. Han er fritaget for at gjøre noget Indkjøb fra Kl. 12—6¹/₂ og efter Kl. 9; dog forventes det, at han hele Dagen indtil Kl. 11 om Aftenen vil kunne levere bayersk Øl og Sodavand til de almindelige Detailpriser.

§ 7. Ærinder, der vedkomme Kollegiet, har han at besørge efter Inspektors Paalæg, ligesom han i Sygdomstilfælde samt under indtræffende overordentlige Omstændigheder skal være villig til at gaa Kollegiets Beboere til Haande. Han er forpligtet til i Forbindelse med Kollegiets Karl at hjælpe med ved Beboernes Flytning fra Værelse til Værelse.

§ 8. I Portnerens Beboelseslejlighed maa der ikke uden Efori Samtykke gives Logis til nogen uden for hans Husstand.

§ 9. Hvis Kollegiets Karl bliver syg, er Portneren pligtig til at besørge hans Arbejde paa den Dag, da Sygdommen tager sin Begyndelse, og Dagen efter; vedvarer Sygdommen, maa Karlen selv besørge sit Arbejde ved en anden Mand, som Inspektør maa anse skikket dertil. Omvendt maa Karlen besørge Portnerens Arbejde, for saa vidt det vedrører Beboernes daglige Betjening, naar denne er syg.

§ 10. Klager over Portneren indsendes skriftlig til Inspektør, der for Forsømmelser af hans Pligter kan paalægge ham Mulkt (fra 25 Øre til 2 Kr.), som, naar Beløbet stiger til 20 Kr., anvendes i Kollegiets Anliggender, f. Ex. under Tyendets Sygdom.

— Ved Skrivelse af 5. Febr. 1884 tilskrev Ministeriet, i Anledning af, at Universitetets kemiske Laboratorium d. 16. s. M afsluttede sin 25aarige Virksomhed, dets tvende Betjente et Gratiale af henholdsvis 100 Kr. og 50 Kr., under Forudsætning af, at Laboratoriets Kasse var i Stand til at afholde denne Udgift.

— Til Skolelærer for Gladsaxe, til hvilket Embede Konsistorium har Kaldsret, udnævntes under 5. Septbr. 1883 Skolelærer Emil Frederik Ferdinand Sauter. Embedets Indtægter ere: 1) 6 Tdr Rug og 35 Tdr Byg efter Kapitelstaxt, hvori affortes den Embedet tillagte kgl. Løn fra Amtstuen 48 Kr.; 2) 6 Favne Brænde, 128 Lth Ho og 92 Lth Halm; 3) Offer og Akcidenser efter Gjennemsnit af de sidste 5 Aar 292 Kr.; 4) Skolepenge efter Gjennemsnit af de sidste 5 Aar, c. 35 Kr.; 5) som Kirkebyens Skolelærer 40 Kr.; 6) til Strandsand til Skolestuen ydes 3 Kr. 75 Ø.; 7) Jordlod paa c. 4 Tdr. Land god Jord, hvoraf kan paaregnes i Udbytte c. 200 Kr. aarlig; 8) anordningsmæssig Bolig med Have.

— Ved Fastsættelsen af Pensionen for Enken efter Professor Schiødt opstod det Spørgsmaal, om der herved burde tages Hensyn til det Honorar, som

Prof. Schiødte havde oppebaaret af Ministeriets Udgiftspost 7 a. Herom udtalte Bogholder Herring sig i en Erklæring af 11. Maj 1884 paa følgende Maade.

Indtil der ved Finansloven for 1883-84, jfr. Rigsd. Tid. f. 1882—83 Tillæg B. Sp. 1409—12, fra 1. Sept. 1883 at regne blev bevilget Lonning for Prof. Schiødte efter de for normerede Professorer gjældende Regler, saaledes at hans Anciennetet blev at regne fra den 22. Avg. 1863, oppebar han -- uden for sin Lonning som 1ste Inspektør ved Universitetets forenede naturhistoriske Museum -- under Universitetets Udgiftspost 7 a. et Honorar af 400 Kr. Dette Beløb var af de i det følgende fremsatte Grunde opført i Pensionsberegningen som personligt Tillæg.

At den blotte Betegnelse af et Beløb som Honorar ikke var afgjørende for at holde det ude fra Pensionsberegning, vilde allerede fremgaa af, at Pensionsloven af 5. Januar 1851 § 4 som undtagne fra saadan Beregning kun nævnedes Extra-Honorarer og ikke Honorarer i Almindelighed. Ved en for ikke lang Tid siden truffet Bestemmelse om Inspektør Lützens Forpligtelse til Enkeforsørgelse var ogsaa af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udtalt, at han maatte anses for berettiget til Pension af det Lundske Legat, uanset at dette ved sammes Skrivelse af 13. Febr. 1883 udtrykkelig var tillagt ham som Honorar. Heller ikke om Honorarer med den nærmere Bestemmelse, at de udrededes af samlede runde Summer, som vare stillede til Ministeriets Raadighed, var som almindelig Regel fastsat, at de ikke gave Adgang til Pension. Derimod var en Bestemmelse herom ved Lov af 12. Januar 1858 § 34 blevet givet for udtrykkelig nævnte Summer af saadan Beskaffenhed, men uden at Universitetets Udgiftspost til videnskabelige Formaals Fremme derunder var medtaget. For denne havde der vel gennem Finanslovenes Behandling udviklet sig den Praxis, at der til fast Ansættelse krævedes Lovgivningsmagts Samtykke; men det sjældne Tilfælde, der her forelaa til Bedømmelse, at nemlig et Honorar af Udgiftspost 7. a. var Biindtægt for en af en anden Udgiftspost fast lønnet Universitetslærer, faldt ikke ind under Omraadet for hin Praxis, som i øvrigt her maatte lades ude af Betragtning, allerede fordi dens Udgangspunkt først var Folketingets Finansudvalgs Betænkning over Forslaget til Finanslov for 1862—63 i Rigsd. Tid. f. 1861 Anhang B. Sp. 205—6. Da denne Betænkning blev afgivet, oppebar Schiødte nemlig allerede det fulde Honorar, som af den ommeldte Udgiftspost kom ham til gode, og at Udvalget ikke havde til Hensigt at gribe ind i allerede trufne Dispositioner, fremgik af, at det udtrykkelig betegnede sin Regel som bestemt til at gjælde for »alle fremtidige Forhøjelser«. Denne Forsigtighed fra Udvalgets Side vilde ogsaa være at forstaa, naar det af Diskussionen i Folketinget, jfr. Folket. Tid. f. 1859 Sp. 1587—1598, kunde ses endnu paa den Tid at have været mindre klart, hvorvidt Rigsdagen indtil da overhovedet havde udøvet bevilgende Myndighed med Hensyn til de til de videnskabelige Formaals Fremme bestemte Beløb, nemlig Renterne af Universitetets da endnu bestaaende Reservefond. Men naar efter det saaledes anførte Prof. Schiødtes Honorar af Udgiftspost 7. a., hverken fordi det overhovedet var betegnet som Honorar, eller særlig fordi det havde været udredet af den nævnte Udgiftspost, var udelukket fra at medtages i Pensionsberegningen for hver Enke, vilde det formentlig, efter de almindelige Regler for Medtagelsen

af Universitetslæreres Biindtægter i saadan Beregning være at optage i denne. Denne Opfattelse vilde, som det turde forventes, finde Støtte i efterfølgende nærmere Fremstilling af dette Honorars Historie, som tillige vilde faa Betydning for Afgjørelsen af, hvorvidt Honoraret i Pensionsberegningen var at opføre som personligt Tillæg eller som uvis Embedsindtægt.

Ved kgl. Resol. 16. Maj 1849 blev det overdraget daværende Inspektor ved det kongelige naturhistoriske Museum Schiødtte at holde entomologiske Forelæsninger og Øvelser ved Universitetet mod derfor at tilstaa et Honorar af 400 Kr. for hvert afsluttet halvaarligt Forelæsningskursus, at udrede af Universitetets Reservefonds disponible Renter. I Ministeriets Meddelelse af denne Resolution til Kvæstor blev tilføjet, at der, naar hvert Forelæsningskursus var tilendebragt, og Ministeriet derom havde modtaget Indberetning, vilde blive nærmere tilskrevet ham om Honorarets Udbetaling. Naar der nu allerede i Universitetets Normalreglement af 13. Novbr. 1844 § 6, Post 8, angaaende Reservefonds disponible Renter, var skjelnet mellem disses Anvendelse til extraordinære Docenter og til særegne Forelæsninger, vilde man med den skarpe Adskillelse for Øje, som nu til Dags fandt Sted mellem de nævnte Formaal, næppe være i Tvivl om, at Docent Schiødtte ved hin Resolution kun var antaget til at holde særegne Forelæsninger uden derfor at kunne opfattes som extraordinær Docent. Og dog blev han ved Gjennemførelsen af Lønningsloven af 12. Januar 1858 netop opfattet som saadan, idet der blev givet ham Andel i det ved Lovens § 5 fastsatte Beløb til en Forbedring af de extraordinære Docenters Lønninger, der for Tiden afholdtes af Universitetets Reservefonds disponible Renter. Til nærmere Oplysning herom meddeltes følgende.

I Motiverne til Forslaget til denne Lov, Rigs. Tid. f. 1857, Anhang A. Sp. 475, var angaaende det paagjældende Beløb udtalt: »Med den her foreslaaede Forhøjelse er det alene haft for Øje at forbedre de Lønninger, der udredes til de fast ansatte extraordinære Docenter. Derimod er det antaget, at de Honorarer, som af den i Paragrafen nævnte Konto afholdes for Forelæsninger, der temporært ere overdragne til forskjellige Docenter, burde holdes uden for Lønningsloven, idet en Forhøjelse af disse, saafremt den skulde vise sig fornøden, ligefrem maa henhøre under de Udgifter, som Kontoen har at bestride af sit ordinære, ved Finansloven bevilgede Beløb«. At der var al Anledning til at indrømme en Forøgelse i den til de extraordinære Docenters Lønning bestemte Sum, blev i Folketingsudvalgets Betænkning, Rigsd. Tid. f. 1857 Anhang B. Sp. 414, erkjendt »i Henhold til Udkastets Motiver«. Da derefter Loven var blevet vedtaget, blev ved kgl. Resol. 9. Juni 1858 »den til en Forbedring af de extraordinære Docenters Lønninger bevilgede Sum« fordelt i forskjellige Tillæg, hvorunder for Schiødtte aarlig 400 Kr., »at udbetale de paagjældende i Forbindelse med deres øvrige Lønning«. At saaledes det Schiødtte tillagte Vederlag, der oprindeligt var betegnet som Honorar, nu var behandlet som Lønning, fremgik tydeligt af den af Kvæsturens Bogholder affattede Regnskabsberetning for 1858—59. Af Statsrevisionen blev der imidlertid, uagtet den indgaaende behandlede Lønningslovens Gjennemførelse, ogsaa for saa vidt angik den her omhandlede Paragraf, i Beretningen for 1858—59 S. 43—45 saa langt fra rejst Indsigelse mod Behandlingen af Prof.

Schiødte som extraordinær Docent, at den tvært imod ved at opstille et Antal af 7 saadanne Docenter ligesom Ministeriet maatte have medregnet ham blandt disse. Herefter turde det formentlig siges, at der ved Gjennemførelsen af Lov af 12. Januar 1858 mellem Regering og Rigsdag viste sig Enighed i at opfatte Professor Schiødte som fast ansat extraordinær Docent.

Det samlede Vederlag til Prof. Schiødte for entomologiske Forelæsninger var efter foranførte 1200 Kr. aarlig, nemlig efter den oprindelige Bestemmelse 800 Kr. (for hvert Halvaar 400 Kr. med Tillæg af de ved Lønningsloven tilkomne 400 Kr. Efter at dette samlede Honorar ved Ministeriets Skrivelse af 17. Avg. 1861 var beordret udbetalt med $\frac{1}{12}$ ved hver Maanedes Begyndelse, blev Prof. Schiødte, hvem det hidtil kun havde været overdraget at holde entomologiske Forelæsninger, ved kgl. Resol. 22. Avg. 1863 beskikket som extraordinær Docent i Zoologi i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, saaledes at der for denne hans Virksomhed tillagdes ham det ham for at holde entomologiske Forelæsninger tilstaaede Honorar af 1200 Kr. af Universitetets Udgiftspost 7. At der ved denne Resolution, uagtet Omfanget for de Schiødte paahvilende Forelæsninger blev udvidet fra kun at være Entomologi til at være Zoologi overhovedet, ikke skete nogen Forandring med Hensyn til hans Vederlag, kunde have staaet i Forbindelse med, at Lov af 29. December 1862 om det kongelig naturhistoriske Museums Overgang til Kjøbenhavns Universitet da var udkommet. I denne Lovs § 4 var nemlig bestemt, at Lønningerne for Museernes Embedsmænd, der helt skulde overtages af Universitetet fra den Tid, Foreningen gik for sig, vilde blive at fastsætte ved den inden Udgangen af 1863—64 forestaaende Revision af Lønningsloven af 12. Januar 1858. Om de i Forbindelse med denne Revision, som først fandt Sted ved Lønningsloven af 25. Marts 1871, trufne Bestemmelser angaaende Professor Schiødtes Lønning bemærkede han følgende.

Ved Fastsættelsen af Lønninger for Inspektorerne ved Universitetets forenede naturhistoriske Museum forelaa det tillige som Opgave at fastsætte en personlig Lønningsordning for de daværende Inspektorer Schiødte og Reinhardt. Medens nemlig Inspektorerne i Følge den nye Lønningslovs § 7 kun bleve bundne til at holde offentlige Forelæsninger over deres specielle Afdeling af Naturhistorien uden særligt Vederlag, vare de nævnte Mænd som extraordinære Docenter i Zoologi forpligtede til at holde Forelæsninger over Zoologi overhovedet, en Forpligtelse, som i alt Fald for Schiødtes Vedkommerde, jfr Rigsd Tid. f. 1868—69 Tillæg A. Sp. 1675, anerkjendtes at burde komme i Betragtning ved Bestemmelsen af hans Indtægt. Hertil kom, at Reinhardt havde særlig kgl. Bestalling som Inspektor ved den palæontologiske Samling og i denne Egenskab som Gage oppebar det Lundske Legat 720 Kr., et Beløb, som han derfor havde Krav paa fremdeles at oppebære. At nu en personlig Lønningsordning for Schiødte og Reinhardt ogsaa blev erkjendt at maatte træffes, vilde fremgaa saa vel af Ministeriets Bemærkninger til Lovudkastet, Rigsd Tid. f. 1868—69 Tillæg A. Sp. 1672—76, som af Folketingsudvalgets Betænkning, Rigsd. Tid. f. 1870—71 Tillæg B. Sp. 345. Disse Steder i Rigsdagstidenden viste en Udtalelse fra begge Sider om, at den yngste Inspektor, Prof Reinhardt, uden for sin ved Lønningslov bestemte Lønning skulde beholde det Lundske Legat 720 Kr., men derimod miste hele sit

hidtilværende Forelæsningshonorar 1200 Kr., samt om, at den ældste Inspektor, Professor Schiødte, uden for sin ved Lønningslov bestemte Lønning skulde af sit hidtilværende Honorar 1200 Kr. beholde 400 Kr. Kun saaledes kunde nemlig 1ste Inspektor Schiødte komme paa en samlet Lønning af 4000 Kr. (Maximum 3600 Kr. af lovbestemt Lønning + 400 Kr. i Honorar), medens 2den Inspektor Reinhardt i samlet Lønning erholdt 3920 Kr. (Maximum 3200 Kr. af lovbestemt Lønning + 720 Kr. i Legatrente). Medens altsaa Lønningsloven fastsatte en Lønningsforskjel af 400 Kr. for ældste og yngste Inspektor, blev denne Forskjel ved en personlig Lønningsordning for Schiødte og Reinhardt nedbragt til 80 Kr., medens Synspunktet, som i Rigsd. Tid. f. 1868—69 Tillæg A. Sp. 1676 udtalt, i øvrigt var at stille dem lige.

Netop dette Synspunkt maatte imidlertid, naar Spørgsmaalet blev om Schiødtes Pensionsret, føre til, at det ommeldte Honorar 400 Kr. fuldt blev medregnet, uden som uvis Indtægt at nedsættes med $\frac{1}{3}$. Medens nemlig Reinhardts Eftermand som Bestyrer af den Lundske Samling, 2den Inspektor Lütken, ved Ministeriets Skrivelse af 13. Febr. 1883 kun havde erholdt Legatrenten 720 Kr. tillagt som Honorar og var pensionsberettiget af dette som uvis Indtægt, havde Reinhardt, hvad der allerede foran var berørt, som Inspektor ved den palæontologiske Samling særlig kgl. Bestalling, dateret den 5. Juni 1849, ved hvilken det ommeldte Beløb 720 Kr. var tillagt ham som »Gage«. Ligesom derfor 2den Inspektor Reinhardt i Følge Pensionsloven af 5. Januar 1851 vilde have været berettiget til Pension af det fulde Beløb 3920 Kr., der ved den oven for omhandlede personlige Lønningsordning blev tillagt ham, saaledes maatte formentlig ogsaa 1ste Inspektor Schiødte anses for berettiget til Pension af det fulde ham tillagte Beløb 4000 Kr. uden Nedsættelse med $\frac{1}{3}$ af det derunder indbefattede Honorar 400 Kr.

S. m. der i Følge foranførte ved Gjennemførelsen af Lønningslov af 12. Januar 1858 viste sig Enighed mellem Regering og Rigsdag i at behandle Professor Schiødte som fast ansat extraordinær Docent, for saa vidt han af Universitetets Udgiftspost 7 oppebar et Forelæsningshonorar, saaledes havde det formentlig ogsaa, da hans Lønningsforhold bleve ordnede ved Lønningslov af 25. Marts 1871, gjensidig været forudsat, at han skulde nyde de med fast Ansættelse forbundne Fordele, for saa vidt angik den ham fremdeles tillagte Rest af hint Honorar. Det var endelig ogsaa overensstemmende med Opfattelsen af dette Prof. Schiødtes Resthonorar som personligt Tillæg, at det var bortfaldet i Forbindelse med den ved Finansloven for 1883—84 bestemte Forhøjelse af selve hans Lønning.

Sluttelig anførte han, at foranstaaende Opfattelse af Prof. Schiødtes Pensionsret allerede var fremsat i den af ham i sin Tid, særlig med Hensyn til Pensionsberegning, udarbejdede Fremstilling af Professorernes samtlige Indtægter, som var aftrykt i Statsrevisionens Betænkning for 1875—76 S. 130—34 *). At denne ikke tog noget Forbehold i Henseende til det her ommeldte Punkt, saa lidt som til den givne Meddelelse i det hele, kunde maaske fortjene at bemærkes.

*) Univ. Aarb. f. 1876—77 S. 30—34.

hvorvel det maatte erkjendes, at der heller ikke forelaa nogen særlig Opfordring for Statsrevisionen til at udtale sig. At Prof. Reinhardt (S. 133 i Statsrevisionens Betænkning) ikke ubetinget af ham (Hørring) var opfattet som berettiget til Pension af den Lundske Legatrente som af en Lønning, hidrørte fra, at den kgl. Bestalling, hvorved dette Beløb var tillagt ham som Gage, den Gang var ham ubekjendt.

Ved den af Ministeriet godkjendte Pensionsberegning medtoges det omspurgte Honorar som personligt Tillæg.